

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Funded by the European Union

Финансиран от Европейския съюз

Проект „Въвеждане на Национална рамка за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст“

Период на реализация на проекта: Септември 2020 – Август 2022

По инициатива на Министерство на образованието и науката, Европейската комисия предоставя техническа подкрепа в рамките на Програмата за подкрепа на структурните реформи (ППСР). Техническата помощ е насочена към разработване на набор от инструменти за управление и мониторинг на качеството на образованието и грижите в ранна детска възраст в България. Реализирането на този проект е в контекста на усилията на всички страни-членки на ЕС да подобрят редица показатели за детско благосъстояние, сред които намаляване на детската бедност и социална изолация, повишаване обхвата на деца в ранна възраст от услуги, които подпомагат тяхното развитие и съдействат за постигането на оптимални образователни резултати и успешна бъдеща трудова и социална реализация.

В рамките на този ППСР проект „Въвеждане на Национална рамка за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст - ОГРДВ“, трябва да бъде разработена единна национална рамка за качество, заедно с набор от индикатори и референтни показатели за мониторинг и оценка на качеството на услугите за грижа, обучение и възпитание на деца в ранна възраст в България. Дейностите по проекта ще подкрепят подобриенето на съществуващите системи за инспектиране на качеството както от външни субекти, така и под формата на самооценка от заведенията, които предоставят подобни услуги. Целта е постигането на най-високото възможно качество, което стимулира пълноценното развитие на всички деца. и институциите за образование и грижа в ранна детска възраст при тяхната самооценка.

Планираната Национална рамка за качество, индикатори и референтни показатели ще използват като отправна точка [Европейската рамка за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст](#) (ЕРКОГРДВ) и ще послужат за две цели. Първо, планираната Национална рамка ще предостави ясни насоки за това как да се повиши качеството на услугите за ОГРДВ и ще засили възможностите за оценка и мониторинг на качеството в ОГРДВ. Второ, ще се постигне синхронизация на действията на образователната, здравната и социална системи в техните усилия за насърчаване

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Funded by the European Union

Финансиран от Европейския съюз

пълноценното развитие на децата на възраст от раждането до постъпването в първи клас и подкрепата за техните семейства.

Рамката и свързаните с нея инструменти ще бъде съобразена с българския контекст чрез широк консултативен процес, и ще вземе предвид мнението на българските заинтересовани страни, опитът на предоставящите услуги за ОГРДВ и най-добри практики в други държави-членки на ЕС. Планираната рамка за качество ще се прилага във всички заведения за ОГРДВ, каквито са детските ясли и детски градини, начални училища и други заведения, регулирани от Министерството на образованието и науката, включително частните такива. По този начин разработването на единна рамка ще допринесе за по-голямо взаимодействие и съгласуваност на системата за ОГРДВ в България. Планът за действие по прилагането на новите инструменти ще включва и по-широки препоръки относно действия за повишаване на капацитета на хората в системата на ОГРДВ и повишаване на осведомеността и разбирането за важността на висококачествените услуги, посветени на пълноценното развитие на децата в ранна възраст в партньорство с техните семейства и всички заинтересовани страни.

Дейности по проекта

1. Разработване на аналитичен доклад за състоянието на ОГРДВ в България, чиято цел е да подготви и да подкрепи процеса на разработване на Национална рамка за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст в България. Докладът изследва състоянието на структурата на системата за ОГРДВ в България чрез преглед на регулаторната и стратегическата рамка и нейното прилагане в петте области, определени от Рамката за качество на ЕС за ОГРДВ (достъп; персонал; учебна програма; наблюдение и оценка; и управление и финансиране). Той оценява степента, в която десетте позиции за качество от Европейската рамка за качество, са постигнати в България, идентифицира постиженията, пропуските и проблемните области в системата за предоставяне на услуги за ОГРДВ. Докладът предоставя обобщени препоръки и набор от конкретни препоръки по всяка от областите от рамката за качество на системите за ОГРДВ. Анализът в доклада се основава на документални проучвания, 23 задълбочени интервюта с представители на различни заинтересовани страни и анкетни проучвания сред общини, регионални управления на образованието (РУО), регионални здравни инспекторати (РЗИ) и детски градини и ясли.

2. Разработване на доклад с релевантни примери за повишаване на качеството на образованието и грижите в ранна детска възраст от други европейски страни, които да

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Funded by the European Union

Финансиран от Европейския съюз

служат като основа на дискусиите в работната група за разработване на Национална рамка за качество и да бъдат отправна точка на всички заинтересовани страни, които ще се ангажират с промяната в страната и внедряването на Националната рамка за качество. Докладът представя общ преглед на 18 национални или регионални системи за ОГРДВ и задълбочен анализ на осем от тези системи в Европа. Докладът показва, че реформата на ОГРДВ в другите европейски държави се основава на разработване на споделена визия за висококачествено предоставяне на всички видове услуги за ОГРДВ, която се прилага във всички структури и форми за работа с деца в ранна възраст без значение подчиненост и секторна принадлежност. Опитът на другите страни-членки на ЕСП показва, че тази визия трябва да обхваща възгледите на заинтересованите страни, социалните партньори и потребителите на услугите в сектора на ОГРДВ. Анализът на системите за ОГРДВ в осемте страни очертава широк спектър от действия, спомогнали за развитието на висококачествени системи за ОГРДВ. Най-основните са мъдрите инвестиции в персонала, осигуряването на приемственост между семейството и детската ясла, между детската ясла и детска градина и между детската градина и учебните програми за началното училище; активна подкрепа, овластяване, насърчаване и информиране на родителите, обществеността и групите и общностите в неравносложно положение за ползите от посещаване на услуга за ОГРДВ и за детето и за семейството и други.

3. Провеждане на виртуален партньорски обмен, който улеснява обмена на информация за това как различни системи за ОГРДВ в Европа измерват качеството на предоставяните услуги и как са внедрили рамката за качество. Фокусът в първия ден на обмена е върху определяне и измерване на качеството; а втория ден – върху използването на индикатори и референтни цели. По време на срещата е направено обобщение на презентациите от:

- Тоби Улф, главен служител „Качество на ранните години“, Департамента за деца, равенство, увреждания, интеграция и младеж, Ирландия; Презентацията е достъпна на английски език с превод на български език тук: <https://www.youtube.com/watch?v=2iHiSnCX0As>

- Кестиус Куртинис, заместник-ръководител на отдела за оценка, отдел за наблюдение и оценка към Националната агенция за образование; и Гитана Буйвидиене, методолог по съдържание, Литва; Презентацията е достъпна на български език тук: <https://www.youtube.com/watch?v=EgqP1BUHCA0>

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Funded by the European Union

Финансиран от Европейския съюз

- Лена Ликестол, директор на образованието, Шведска национална агенция за образование, Швеция, презентацията е достъпна на български език тук: <https://www.youtube.com/watch?v=W9jXqrDaT6E>

4. Сформирана е работна група за разработване на Национална рамка за качество на ОГРДВ в България, включваща представители на Национално сдружение на общините в РБ, различни дирекции в Министерство на образованието и науката, Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите, Регионални управления на образованието, Държавна агенция за закрила на детето, Националният инспекторат по образование, УНИЦЕФ, Световна Банка и др. Работната група заседава в периода април – ноември 2021 г., за да дискутира обща визия за ОГРДВ в България и петте измерения на Рамката за качество на ЕС за ОГРДВ. Работната група обсъжда и възможни индикатори и референтни стойности, които могат да бъдат приложени за измерване на качеството на ОГРДВ в България. Работната версия на Националната рамка за качество на ОГРДВ в България се основава на тези дискусии.

В рамките на проекта са предвидени и работни дискусии с широк кръг заинтересовани страни като родителски организации, представители на национални и международни организации с експертиза в сферата на ранното детско развитие, представители на академичния сектор, практики, представители на всички органи и структури на национално, регионално и общинско ниво, ангажирани с детското благосъстояние и гарантиране правата на децата. Планирано е пилотиране на проекта на Национална рамка за качеството на ОГРДВ в 10 места в страната, след което проектът на Рамка ще бъде финализиран и представен на окончателна конференция през 2022 г.

5. Изработен и проект на Националната рамка за качество на ОГРДВ в България се основава на тези дискусии и е в процес на подготовка на процеса на пилотиране на рамката в десет институции от десет различни общини. В пилотирането са включени самостоятелна детска ясла, детска градина, детска градина с яслена група, училище с група за задължително предучилищно образование и частна детска градина. Изработени са критерии към всеки от индикаторите, предвидени в проекта на рамка и е изготвен вариант на Наръчник за провеждане на пилотирането.

6. По проекта се предвижда заключителна конференция на 20 септември 2022 г., на която да бъде представен окончателният вариант на Националната рамка за качество на ОГРДВ.